ANANSI. WORLD FICTION este un imprint al Editurii Trei

MANUEL
VILAS

Noi

Traducere din limba spaniolă de
Marin Mălaicu-Hondrari

3
TREI

EDITORI:
Silviu Dragomir
Magdalena Mărculescu
Vasile Dem. Zamfirescu

DIRECTOR EDITORIAL
ANANSI. WORLD FICTION:
Bogdan-Alexandru Stănescu

REDACTARE:
Michi Lucescu

DESIGN:
Andrei Gamarț

DIRECTOR PRODUCȚIE:
Cristian Claudiu Coban

DTP:
Mihaela Gavriloiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VILAS, MANUEL
Noi / Manuel Vilas ; trad. din lb. spaniolă de Marin Mălaicu-Hondrari. - București : Editura Trei, 2026
ISBN 978-606-40-3403-8

I. Mălaicu-Hondrari, Marin (trad.)

821.134.2

Titlul original: *Nosotros*
Autor: Manuel Vilas

Copyright © Manuel Vilas, 2023

Copyright © Editura Trei, 2026,
pentru traducerea în limba română

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-3403-8

Pentru Ana

„Noi,
care ne iubim atât de mult,
trebuie să ne despărțim,
nu mă întreba de ce.“

Los Panchos

Nu știam prea multe despre viața îngerilor. Credeam că sunt creaturi inventate, dar nu-i așa. Îngerii există, chiar dacă discret. Sunt bărbați și femei al căror unic rost în viață este iubirea.

Sunt încurajatori, da.

Dar sunt și muritori și cât se poate de obișnuiți.

De o simplitate extraordinară.

Faptul că îngerii există este o veste nemaipomenită pentru lume.

Ei dau frumusețe planetei noastre.

Unul dintre îngeri este Irene și povestea ei începe aici.

I

Îndrăgostita de vânt

Întrezărea un chip nou al vieții: frunte, buze, pomeți, ochi noi ai vieții, și soarele iradia, iluminând totul.

Se simțea ca un copac, un copac uriaș care, după trecerea furtunii, descoperă rădăcini noi, mari, rădăcini puternice și ascunse, putere proaspătă. O putere care a fost acolo mereu, așteptând să-i vină rândul.

Chiar dacă acum își petrecea zilele singură, Irene nu se mai simțise niciodată atât de plină de visuri. Împlinise cincizeci de ani, încheiase un pact extrem de avantajos cu corpul ei și întrezărise, în nemărginirea sufletului, o nouă graniță, o nouă țară în care să călătorească plină de entuziasm și de furie.

Furie, da, o furie rotundă ca luna.

Când a rămas văduvă, a vândut magazinul de mobilă, compania prosperă a soțului ei, și s-a hotărât să se odihnească. Și-a răsplătit foștii angajați și și-a umflat contul cu o sumă frumușică. Marce, soțul ei mort, îi spusese clar: angajații noștri să o ducă bine, fac parte din familia noastră, sunt frații noștri.

Așa vorbea el, ciudat, pentru că a le zice *frați* angajaților tăi era o chestie specifică lui Marce, unul dintre modurile

lui aparte de a vedea lumea, căci dacă nu transforma lumea, dacă nu o înfrumusețea, nu se simțea fericit.

Irene deținea acum două apartamente în Madrid, unul în centru, în Barrio de la Letras, de șaizeci de metri pătrați, și altul aproape de Chamartín, de lux, două sute cincizeci de metri pătrați, plus două locuri de parcare, situat la etajul cincisprezece, dotat cu o terasă cu o priveliște impresionantă. Cel mai mult îi plăcea înălțimea, ultimul etaj, mai sus de ea nu era nimeni. În Madrid, blocurile înalte nu sunt ceva obișnuit.

Marce s-a plâns mereu de neajunsul acesta.

Își dorea să trăiască la înălțime, aproape de nori, ca newyorkezii.

Nu au găsit nicio clădire care să fie mai înaltă și să le și placă, așa că s-au mulțumit cu etajul cincisprezece, ceea ce nu era rău deloc. Lui Marce îi plăcea la nebunie Turnul Picasso, dar acolo erau numai birouri ale unor firme importante. De la etajul cincisprezece, puteau măcar să vadă orizontul.

Luau micul-dejun pe terasă și se uitau în zare, deși mereu și-au zis că nu ar fi stricat o înălțime cu douăzeci de metri mai mare, ca și cum ar fi vrut să fugă de sol, să plece din Madrid printre nori.

A fugi de sol era un mod de gândire, o filosofie.

De multe ori, după ce își beau cafeaua cu lapte, mai întârziau cu ochii pe cer. În apropiere nu exista nicio clădire mai înaltă decât a lor, doar spațiu cât vezi cu ochii, și Irene își amintește acum cât de supărat a fost Marce că nu a găsit un zgârie-nori ca să locuiască la etajul douăzeci și opt, departe de realitatea străzilor, mașinilor, regulilor

de circulație și semafoarelor, lângă păsări, lângă cele care zboară la înălțimi amețitoare, printre nori, căci norii ar fi putut fi locuința lor.

„Nu există zgârie-nori în Madrid", de nenumărate ori a auzit refrenul ăsta în care pulsa o formă de revoltă arhitectonică atât de specifică lui Marce. Și de câte ori au fost tentați să se mute în Benidorm, căci acolo există zgârie-nori. Cuvintele lui îi răsunau în minte: „Totuși, dacă ne-am fi mutat în Benidorm, s-ar fi dus naibii tot glamourul nostru".

Și-l auzeam râzând.

Apartamentul vast și luxos din Chamartín fusese locuința lor dintotdeauna, aici trăise cu soțul ei în ultimii douăzeci de ani, care sunt mulți, vai, prea mulți, Irene, deși poate că nu au fost chiar atâția, își zice în sinea ei, numai că Irene măsoară timpul în felul ei aparte.

Cine a venit cu ideea de măsurare a timpului?

De ce trebuie măsurat timpul conform directivelor guvernelor, societăților, legilor, istoriei? Poate fi eliberat timpul? O sută de zile pentru unii au fost o sută de ani pentru alții.

Superstiție după superstiție, societățile emit legi.

A vândut apartamentul de lux și, cu banii de pe el, plus cei de pe magazin, plus ce-i lăsase moștenire Marce, care știa cum să facă bani, a adunat o mică avere de care se minuna mereu.

De fiecare dată când vedea câți euro are se simțea furioasă și confuză, în același timp, căci suma aceea era rezumatul vieții ei, cifrele alea erau o dovadă aritmetică ce ar fi stârnit invidia multora.

Dar el nu mai era, de asta era furioasă, de asta își simțea sufletul cernit.

Dacă el nu mai era, la ce bun tot bănetul ăsta? O întrebare stupidă, dar întrebările stupide sunt de multe ori cele mai bune și mai exacte.

Dacă tot nu-l mai putea vedea pe el, a fost tentată să meargă la bancă și să ceară să o lase să vadă banii, să stea o vreme cu ochii pe sutele de bancnote, care până la urmă nu erau altceva decât simboluri, metafore, iluzii.

Totuși, acele simboluri puteau fi transformate în lucruri, ceea ce e un miracol, vechiul miracol de a transforma simbolurile în pietre, cărămizi, terenuri, roți, case, mașini, avioane, vile, mâncare, sute de kilograme de alimente, de a le transforma într-o legiune de vite, într-o legiune de pescării, într-o legiune de oameni la dispoziția ta.

Acele simboluri se puteau transforma în mobilă, mai ales.

De asta au avut un magazin de mobilă, pentru că mobilierul este mai real decât multe povești de dragoste. Dragostea trece, mobila rămâne. De cele mai multe ori, în urma perechilor care se despart rămân doar mobilele: dulapuri, mese, scaune, noptiere, rafturi, biblioteci, scrinuri, colțare. Lui Marce îi plăceau la nebunie noptierele, zicea că o noptieră într-un dormitor e un scut împotriva întunericului nopții. Umpluse depozitul magazinului cu noptiere vechi, din toate epocile. Le purta un respect aproape supranatural.

Irene s-a mutat în micul apartament din Barrio de las Letras, care fusese dat în chirie până în urmă cu câteva luni. L-a renovat în întregime: zugrăveală nouă, țevăraie nouă, electrocasnice noi; a dat jos un perete despărțitor, a

schimbat lemnăria ferestrelor, totul în cinci săptămâni. A fost de față când doi meșteri au spart peretele, un perete vechi de optzeci de ani. S-a uitat la cărămizile bătrâne ce aveau să ajungă direct într-unul dintre locurile stabilite de Primărie pentru aruncarea deșeurilor.

Cărămizi care văzuseră și auziseră atâtea lucruri, ultimii martori ai familiilor dispărute pe care le adăpostiseră.

Cărămizi, vestigii ale vieții de familie.

A luat una și a sărutat-o.

Apoi a aruncat-o în containerul adus de muncitori.

La scurt timp, năucă, agitată, a scos cărămida din container și a pus-o în geantă.

A comandat cele mai scumpe electrocasnice de pe piață, modele germane de ultimă generație al căror principal avantaj era că îndeplineau niște norme ecologice care i s-au părut pe cât de misterioase, pe atât de respectabile. Cât pe ce să izbucnească în râs când i s-a spus că cele mai scumpe electrocasnice sunt și cele mai ecologice. De fapt, în spatele râsului ei se afla râsul lui Marce, pentru că pe el l-ar fi amuzat o asemenea ironie.

A făcut într-așa fel încât predarea cheilor de la apartamentul din Chamartín să coincidă cu mutarea ei în micul apartament de pe strada Santa Catalina.

Apartamentul din Santa Catalina era la parter. Coborâse de la etajul cincisprezece din Chamartín până aproape de nivelul solului.

Coborâse din cer pe pământ.

Acum nu mai vedea nori, acum vedea și auzea oameni și mașini, larmă de cafenele. Noaptea, luminile de pe stradă îi intrau în casă.

Când a încheiat cu renovarea, a pus vechea cărămidă la loc de cinste în casă; cărămida aceea era un supraviețuitor, o dovadă materială a imaterialității timpului. Cărămida aia avea o valoare aproape mistică, aparținea unei religii necunoscute.

După moartea soțului ei, iubitul său Marcelo, Marce al ei, în viața lui Irene au avut loc schimbări dramatice, pe care de multe ori nici nu știa cum să le aprecieze. Nu au avut copii. Deci nu avea pe nimeni lângă ea. Doar o cumnată, Paola, sora lui Marce al ei, căsătorită cu un american. Locuia într-un oraș din Midwest și nu a putut veni la înmormântare din cauza unui uragan, dar a trimis o coroană prin Interflora, împreună cu o ilustrată plină de locuri comune, scrisă într-o spaniolă amestecată cu italiană și un dram de engleză. Marce și Paola erau italieni, se născuseră la Roma din tată spaniol.

Și mai erau tatăl și sora lui Irene, cu care avea o relație destul de rece, deși îi iubea mult. Mereu au fost atenți cu ea.

S-a gândit la singurătatea ei recentă. Avea toate motivele să se lase copleșită de tristețe, însă lui Marce nu i-ar fi plăcut asta. Marce i-a zis să fie mereu de partea soarelui, mereu cu soarele în față. Soțul ei adora soarele și a sfârșit și ea prin a-l adora; într-un fel, căsnicia lor fusese un vlăstar al soarelui.

O încânta faptul că apartamentul de pe Santa Catalina era atât de cochet, atât de primitor, chiar dacă era atât de aproape de pământ și de zgomotele lui. Acolo locuiseră imediat după căsătorie. A fost primul lucru pe care Marce și ea l-au cumpărat împreună, înainte de a se cocoța în nori, la etajul al cincisprezecelea din blocul din Chamartín.

Uneori aproape că plângea, sau cel puțin așa credea ea, când se gândea la cât de mult îl iubise pe Marce al ei și nu reușea nicicum să înțeleagă ce se întâmplase, atâtea întâmplări dăduseră buzna în viața ei, și chiar începuse să se teamă de propria dispariție, propria moarte. Însă, invariabil, se trezea zilnic, își făcea micul-dejun și, încetul cu încetul, s-a întors la cultul soarelui, la a se bucura de lumina ce se strecura în bucătărie, de cafeaua proaspătă și de pâinea prăjită cu miere.

Îi venea să-i spună morții: „Îmi ești indiferentă, nu-mi pasă de tine, nu mă sperii tu pe mine, nu simt nimic față de tine, nici măcar nu cred că exiști".

Irene își punea mintea la contribuție, rătăcea printre gânduri care duceau inevitabil la sarcasm și ciudă.

„E frig, dar e soare, așa că putem lua micul-dejun pe terasă". Fraza asta, de-acum veche, îi revenea în minte, era fraza lunilor de iarnă, rostită de Marce, fraza care dădea sens vieții.

„E soare", asta era îndeajuns. Să spui că e soare. Și ieșeau să mănânce afară, se sărutau și își zâmbeau.

Într-o dimineață a calculat, rotunjind sumele, (realele ei abilități de contabilă îi aduseseră mulți bani și îl ajutaseră pe Marce la magazinul de mobilă) și și-a dat seama că avea destui bani pentru a trăi mai mult de zece ani, chiar cincisprezece sau douăzeci, ca o regină. Și-a dat seama că moartea nu impunea doar sfârșitul a toate, sfârșitul celei mai fermecate căsnicii din univers, așa vedea ea anii petrecuți împreună cu Marce, ci și nonsensul conturilor bancare, căci nu mai puteau cheltui banii împreună.

Irealitatea morții și irealitatea banilor își dădeau mâna.

Lipsa de consistență.

Lipsa de gravitație.

Marce era un sistem gravitațional.

Sistemele gravitaționale sunt viața.

Poate că nu există sfârșit pentru ceea ce a avut caracter magic, pentru că iubirea lor continua să existe, încă mai era în toate părțile. Și continuau să existe și banii pe care îi adunaseră împreună. Marce nu mai era, dar banii lui, da.

Nu vrea să-și amintească momentul acela, momentul în care Marce a murit.

L-a văzut cum moare?

Chiar l-a văzut murind?

Moartea este vizibilă? Devine vizibilă când vine?

Ca să uite de momentul acela, momentul morții lui, folosește un truc ieftin. Se gândește la propria moarte, plasată într-o dimensiune necunoscută: odată moartă, nu mai ai acces la banii tăi. Și banii tăi ajung în mâinile unor necunoscuți, incapabili de a aprecia cât te-ai spetit pentru a-i câștiga.

Odată cu moartea celui care a știut să-i adune, banii își pierdeau identitatea, se întorceau la inform și impersonal.

Soțul ei nu mai era, mâinile ei nu mai puteau atinge corpul lui Marce al ei așa cum îl atinseseră timp de douăzeci de ani, și nu putea trăi fără el, dar îi promisese că o va face, căci el, înainte de a muri, îi arătase locul, castelul secret.

Irene se gândea că niciodată nu va mai simți vreo dorință sexuală, și gândul acesta i se părea un soi de fidelitate față de Marce al ei și i-a dat stabilitate, i-a redat o certitudine vagă, mai mult o nevoie de siguranță, decât o

certitudine. Faptul că avusese gândul acela îi provoca teamă și disperare.

Și totuși, în fiecare dimineață, după micul-dejun, se întreba cum va fi viața ei și dacă va mai iubi vreodată. Se întreba aproape pe furiș. Căci Marce încă era acolo, cu mâinile lui mari, cu ochii lui verzi, cu bunătatea lui și cu zâmbetul irezistibil.

Inima ei era un ținut confuz, trecea de la panică la speranță. Și-a zis că multor oameni li se întâmplă la fel după ce împlinesc cincizeci de ani, pentru că mai devreme nu se poate vedea cursul râului vieții.

De acolo de unde se afla, Marce continua să o supună unui torent de visări, întrebări și neliniști fără nume.

Ea voia să fie așa.

Voința lui Irene construia lucrurile.

Voința ei.

Plăcerea ei.

La trezire, gândurile ei treceau de la Marce la mare, la nevoia subită de a vedea marea. Ca și cum fantoma lui Marce s-ar fi ascuns în mare și și-ar fi făcut acolo adăpost.

Nu trebuie să dau explicații nimănui, și-a zis într-o dimineață, sunt liberă să fac tot ce vreau, nu sunt obligată să stau aici.

Cuprinsă de o bucurie și o frenezie total neașteptate, deschise dulapul, scoase geamantanul de mărime mijlocie și-l umplu cu rochii, bluze, lenjerie intimă, două pulovere, trusa de toaletă intimă, parfumurile preferate, cremele, trusa de machiaj și alte câteva obiecte alese după capriciul de moment.

Urcă teatral într-un taxi, privi spre intrarea în bloc precum cineva care pleacă pentru mult timp și îi zise

taximetristului să o ducă la gara Atocha, unde își cumpără un bilet la clasa I până la Málaga. Mereu se găsesc bilete la clasa I, și-a zis Irene.

A primit un prânz foarte bine cumpănit.

Obrăjori de vită cu vin Somontano.

O chiflă și unt.

Bucățica de unt a întristat-o, nici chifla nu părea apetisantă, așa că s-a mulțumit doar cu vinul.

În timpul călătoriei, a căutat pe telefon locuri de cazare și s-a decis asupra hotelului Málaga Palacio. A sunat și a rezervat o cameră pentru trei nopți.

Málaga a întâmpinat-o cu o vreme caldă și un soare puternic, de început de iunie, care făcea să strălucească străzile, viața, casele, fără să facă rău nimănui. A insistat să stea la un etaj cât mai sus, așa că i-au dat camera 1115.

A intrat în cameră și s-a dus direct pe balcon. A văzut marea în depărtare, cu lumina aceea care o transforma într-o tablă argintie, într-un perete răsturnat, și a simțit un fior, ca și cum și-ar fi dat seama, brusc, că făcuse bine să vină aici, ca și cum ar fi pătruns într-un spațiu magic unde putea, fără nicio teamă, să se lase în voia sorții.

Marea nu are altă treabă decât să-mi aducă mie bucurie, și-a zis Irene.

Să-mi vindece ochii, a conchis.

A simțit aerul umed și în umiditatea aceea era un amestec de frenezie și învălmășeală. Șuvițele din părul ei au început să se încrețească și să se facă mai blonde. Umiditatea era exuberantă, dar și lipicioasă și incomodă. Nu era perfectă, umiditatea era o altă imperfecțiune a lumii și totuși o fermeca, o excita, o îngrozea.